

Jaarverslag Krijtmolen d'Admiraal 2020-2021

“Buiten schijnt de voorjaarszon. Weer om er lekker op uit te trekken. Toch is het overal opmerkelijk stil. Zo stil dat we meer dan ooit de vogels horen kwetteren. Dat heeft niets te maken met de frisse wind en de lage temperatuur – maar alles met corona, het COVID19-virus dat sinds half februari ons land steeds verder in zijn greep krijgt. Geen virus om te onderschatten – zoveel is zeker. Stapsgewijs heeft het kabinet in twee weken tijd steeds strengere maatregelen genomen om verdere verspreiding zoveel mogelijk te beperken.”

Zo begon onze Nieuwsbrief van het voorjaar van 2020. Op dat moment konden we nog niet bevroeden dat die corona-pandemie twee jaar zou duren – en dat het COVID-virus waarschijnlijk nooit meer zal verdwijnen. Deze pandemie heeft veel invloed gehad op de twee jaar die achter ons liggen – vandaar dat we voor deze ene keer een Jaarverslag (of liever: Jarenverslag) hebben samengesteld over twee jaar. In die twee jaar is, ondanks lockdowns en Covid-restricties, toch opmerkelijk veel gebeurd: molenaar Harm-Ydo Hilberdink was 30 jaar verbonden aan de Krijtmolen, de krijtmolen werd grondig gerestaureerd - zowel riet als houtwerk - mede dankzij enkele forse subsidies en de komst van Rietje, we kregen hoog bezoek van Koningin Maxima en wethouder Touria Meliani, het Hout-en Meubileringscollege maakte een prachtig ontwerp voor onze Molenzaal en aan het eind van 2021 ontvingen twee van onze beste vrijwilligers de Molenprijs voor hun inspanningen voor de Molenbiotoop. Genoeg aanleiding om dit Jaarverslag eens even rustig door te lezen!

2020: het jaar van onze molenaar – en van een succesvolle restauratie

Zoals elk seizoen stond in maart 2020 een NLDoet-dag gepland waarbij de molen weer eens grondig schoongemaakt, geschuurd en geschilderd werd. Door corona moest deze dag tot onze grote spijt worden uitgesteld. Vlak daarna moesten we ook besluiten om de molendagen tot (in ieder geval) juni uit onze agenda te schrappen.

Al die COVID-maatregelen weerhielden ons er echter niet van om onze molenaar Harm-Ydo Hilberdink eind april te verrassen met een strak georganiseerde huldiging in de tuin van de burens vanwege zijn 30-jarig jubileum.

Beste Harm-Ydo,

Eind 1989 werd je door het bestuur van de Stichting Krijtmolen d'Admiraal benoemd als vrijwillige molenaar. Het verhaal gaat dat je op 9 mei 1990 voor het eerst echt 'het roer' overnam van je voorganger Henk van Petten door de wieken van de Krijtmolen in gang te zetten. Vandaar dat we op deze dag je van harte willen feliciteren met het feit dat je 30 jaar het ambacht van molenaar beoefent op 'onze' Krijtmolen de enig overgeblevene van de 12 krijt- en trasmolens die Nederland oorspronkelijk telde.

Vandaag vieren we dit heuglijke feit in kleine kring, vanwege de corona-beperkingen. Op een later moment dit jaar zullen we er nog eens wat meer uitgebreid bij stilstaan, gekoppeld aan de krijtfunding voor de restauratie van het riet, dat na ruim 50 jaar hard aan vervanging toe is.

Het bestuur van Stichting Krijtmolen d'Admiraal ,

Pieter Hetteema, Fred Uilkema Alvaro Manzanares
Margôt van der Veer, Hans van der Eijk en Leen
Eelman, Bonny Alberts en Herman van Dam

Krijtfunding

In diezelfde maand april namen we een nieuwe communicatiemedewerker aan: Rietje! Rietje werd speciaal aangetrokken voor de Krijtfunding-actie die we vanaf 1 mei startten om de laatste € 7.000 binnen te halen die nodig was om eind 2020 de rieten 'jas' van de Krijtmolen volledig te vernieuwen. En dat tijdens de corona-pandemie....

Na 50 jaar was de rieten jas van de molen dringend aan vervanging toe. In die tijd was de rietlaag flink dunner geworden. De bedekking liet steeds vaker vocht en wind door en zo kwam ook de onderliggende houtconstructie in gevaar. De vervanging van riet en houtwerk kostte veel geld: ca € 50.000,- Het *Molenfonds* van de *Vereniging De Hollandsche Molen*, het *Prins Bernard Cultuurfonds* en de *provincie Noord-Holland* hielpen met een subsidie tot ca € 40.000, op voorwaarde dat we zelf tenminste € 7.000 bij elkaar wisten te brengen. Onze nieuwe medewerker Rietje Admiraal speelde daarbij een centrale rol, o.a. met interviews die online gezet werden. Leuke, spannende, humoristische interviews, met een hoge nieuwswaarde. We mikten op fondsenwerving met een krijtfunding-actie ondersteund door de 'De Hollandse Molen', flyers in de buurt, krijtconcerten, support van Bekende Nederlanders als Tim Krul en Jamai en andere acties. Het leek er even op dat corona roet in het eten ging gooien, maar binnen enkele weken stond de teller van de krijtfunding via De Hollandse Molen al op € 5.000! Ook al konden grotere activiteiten zoals Krijtmolenzwemmen in het Noordhollandschkanaal de corona-toets niet doorstaan, toch lukte het Rietje om tijdens de corona-dip in de zomer drie 'Riet Benefiet'-concerten te

organiseren. Twee optredens van operazangeres [Elsbeth Gerritsen](#) en één van haar geliefde singer-songwriter [Tim Knol](#) trokken in totaal 90 mensen naar de molentuin en molenzaal. Daar genoten de aanwezigen van de professionele kleinschalige optredens en doneerden ze gul voor de restauratie van het riet.

Naast flyers en concerten werden ook de social media flink ingezet. Via Facebook en Youtube hield Rietje Admiraal in een speciaal Krijtmolen-Journaal al haar volgers op de hoogte van de stand van zaken. Tegen alle verwachtingen in, was het streefbedrag van € 7.000 in *no time* bij elkaar. Sterker: we gingen er flink overheen, waardoor er een extra bedrag beschikbaar is om tegelijk ook de kap van de molen en het houtwerk aan te pakken.

Dankzij 180 donaties uit de wijde omgeving, vele spontane giften in de donatiebus in de molen zelf en drie Riet Benefietconcerten, heeft de Krijtfunding in totaal € 10.800,- opgebracht. Alle donaties zijn natuurlijk belangrijk, maar er waren twee uitschieters die we een eervolle vermelding waard vinden: [Huisartspraktijk van Wijngaarden](#) doneerde € 1.000,- en de [RaboBank](#) steunde ons met een bijdrage van € 1.596,88 via haar [RABOClubsupport](#).

De restauratie

Daarmee konden we beginnen met het vervangen van het riet.

De [firma Den Hartog](#) kwam eind oktober het oude riet verwijderen en begon direct daarna met het aanbrengen van het nieuwe riet. Echt vakmanschap! Zoals afgesproken lukte het hen om vrijwel alle werkzaamheden volgens planning uit te voeren. Voor de Kerst van 2020 had Krijtmolen d'Admiraal weer een nieuwe jas.

Koninklijk bezoek

Zoals bekend is de molenzaal een unieke plek om te trouwen maar ook voor andere speciale bijeenkomsten. Tijdens de restauratie van het riet mochten we een bijzonder gezelschap uit de Amsterdamse Zorg ontvangen dat met elkaar besprak hoe beter kon worden samengewerkt om samen de Coronacrisis het hoofd te bieden. Speciale gast daarbij was *H.M. Koningin Máxima* die op veilige corona-afstand zich liet informeren. Na de bijeenkomst in de Krijtmolen ging de Koningin door naar het Boven IJ-ziekenhuis om zich daar te laten informeren door de zorgmedewerkers die in die zware tijd op de werkvloer zo hard hun best deden de pandemie te bestrijden. Daarna sprak ze ook met een aantal corona-patiënten over hun ervaringen met de ziekte.

BHV voor molenaar en Krijtgidsen

In de periode dat de Krijtmolen dicht was voor bezoekers, hebben we niet stilgezeten. Juist in deze periode konden we (nog!) meer doen aan het onderhoud van de molen, en hebben onze Krijtmolengidsen zich geschoold voor bijzondere omstandigheden. Om de veiligheid van onze bezoekers aan de molen en de molenzaal te verhogen hebben de molenaar en een aantal krijtmolengidsen een cursus BedrijfsHulpVerlening (BHV) gedaan. Naast een flinke theorie cursus was er ook een praktijkdag in de Buiksloterkerk. Hier konden de deelnemers o.a. oefenen in het geven van hartmassage en diverse blusmiddelen uitproberen. Veiligheid voorop! Ook bij de Krijtmolen.

Onderhoud van het houtwerk

Na de restauratie van het riet in 2020, was het de beurt aan het houtwerk. De houten fokken van de wieken zijn in het voorjaar van 2021 opgeknapt en hebben een verfbeurt gekregen, en ook het houtwerk aan de achterzijde van de molen (met fraaie namen als 'de schoren', 'de spruit', 'de staart' en het 'galgenhout') is grondig onder handen genomen. Rotten plekken zijn verwijderd, waarbij soms hele stukken volledig zijn vernieuwd. Alle onderdelen zijn weer vakkundig in de verf gezet door de firma Jonker - voor ons de firma 'Remco & Remco': de baas en zijn medewerker hebben dezelfde voornaam.

NL Doet 2021

In 2021 hadden zich gelukkig weer enkele bedrijven (Actiam, Jacklinks) en enkele individuele vrijwilligers aangemeld voor NLDoet, om een dagje te komen klussen en schoonmaken op de Krijtmolen. Deze keer kon de dag wèl doorgaan. Onze voorzitter van de onderhoudscommissie Hans had de dag tot in de puntjes voorbereid. Samen met de molenaar en met steun van de coördinator vrijwilligers Margôt, werden de vrijwilligers hartelijk verwelkomd, rondgeleid en gingen ze vervolgens in 2- en 3-tallen lekker aan de slag met hun 'klus' voor die dag: schrobben en schuren van de stelling, schoonmaken van de dakgoot (die nog vol zat met oud riet van de restauratie), schilderen van de krijtschuur... Na die dag blonk de Krijtmolen weer als vanouds – en blonken de deelnemers van trots.

Bestuur: vergaderen, maar ook het dak op

Tijdens de twee jaren COVID-periode kwam het bestuur in totaal 12 keer bijeen: eenmaal in elke twee maanden. Meer dan de helft van de vergaderingen vond digitaal plaats via Zoom, maar wanneer het kon, vergaderden we toch ook 'fysiek', in de Molenzaal en zelfs enkele keren in de Molentuin. Het besturen van een Molenstichting is echter niet alleen een kwestie van stukken lezen, onderhandelen met aannemers, vergaderen met de Gemeente over de Molenbiotoop en groenonderhoud en subsidies aanvragen. Soms lijken onderhoudsklussen zó lastig dat zelfs aannemers er niet uit komen...

Dan kunnen we altijd nog terugvallen op Hans (onderhoudscommissie) en Fred (penningmeester). Die waren in het voorjaar van 2021 niet te beroerd om het dak op te klimmen en de molenaar te verlossen van een onoplosbaar lijkende lekkage. Ook nu, na alle hoosbuien, kan de molenaar weer rustig zijn raam openen zonder nat te worden.

Plantjesmarkt

In de Coronatijd waren er weinig activiteiten mogelijk en konden veel open molendagen niet doorgaan. Daarom was het extra fijn dat eind mei 2021 een plantjesmarkt gehouden kon worden in de molentuin bij de Krijtmolen. Dagmar van Wijngaarden van 'Noorderbloemen' en Elspeth Diederix van 'The studiogarden' noemen zichzelf achtertuinkweker en waren met een mooie collectie zomerplantjes gekomen. Er was grote belangstelling. Soms stond er voor het hek rijen bezoekers te wachten om op het molenterrein zelf 1.5 meter afstand te bewaren. Mede dankzij het stralende weer was deze 1^e plantjesmarkt een enorm succes.

12 juni: de eerste Open Molendag

Eindelijk! Op 12 juni 2021 mochten we na lange tijd voor het eerst weer gasten ontvangen in de molen zelf. Onze Krijtgidsen Marc en Chris ontvingen, samen met de molenaar, toch weer 51 gasten. Niet gek voor zo'n eerste dag.

Feestelijke afsluiting restauratie door wethouder Touria Meliani

Op 10 september 2021 kregen we, na koningin Maxima, opnieuw hoog bezoek. Wethouder Touria Meliani van Monumentenzorg kwam op bezoek om, samen met 35 Vrienden, vrijwilligers en sponsors van de Krijtmolen, de gerestaureerde krijtmolen feestelijk te 'heropenen'. De aanwezigen konden genieten van een gevarieerd programma van korte toespraken, een optreden van Rietje Admiraal en van violist Benjamin Konrad – en van de lekkere hapjes, koffie, broodjes en drankjes die voor iedereen klaar stonden.

Wethouder Touria Meliani (Monumentenzorg) complimenteerde de Krijtmolen met deze prestatie en benadrukte hoe belangrijk 'binding met de omgeving' is voor het behoud van monumenten. Na haar toespraak werd haar een grote bundel riet aangeboden door twee rietdekkers van fa. Den Hartog. Mw. Meliani was daar, 'als boerendochter', duidelijk mee in haar nopjes. Ook Nico Papineau Salm, familie van een van de vorige eigenaren van de Krijtmolen en voorzitter van het bestuur van De Hollandse Molen, feliciteerde ons met de wijze waarop deze restauratie tot stand gekomen is. Als afsluiting van het programma begeleidde violist Benjamin Konrad een slideshow met beelden van de restauratie – waarna de wethouder zelf de molenaar en zijn partner, voor ons Harm-Ydo en Roland, bedankte voor hun inspirerende rol bij het in standhouden van de molen.

Open Monumentendagen: junior-gidsen en ijsverkoop

De Open Monumentendagen van 11 en 12 september 2021 verliepen even feestelijk. Daarbij was veel waardering voor de inzet van junior-gidsen vanuit de organisatie van de Open Monumentendag, die zorgvuldig getraind waren door de molenaar en (oud-) bestuurslid Hans van der Eijk. De belangstelling op de twee dagen was, met zo'n 500 bezoekers, zeer groot. Vooral de tweede (zon)dag van de Open Monumentendagen was een drukte van belang, waarbij ongetwijfeld ook de aangerukte ijskar een 'trekker' was.

Foto's OMD Harm-Ydo Hilberdink

Molenprijs voor Harm-Ydo Hilberdink en Herman van Dam

Op 3 oktober 2021 ontvingen molenaar Harm-Ydo Hilberdink en bestuursadviseur Herman van Dam de jaarlijkse Molenprijs als 'Schatbewaarder van de Molen'. De prijs en oorkonde kregen ze overhandigd door gedeputeerde Zita Pels tijdens de jaarvergadering van de Noord-Hollandse Molenfederatie in de Grote Kerk te Alkmaar. Ze kregen deze prijs voor hun jarenlange werk voor de Krijtmolen (Harm-Ydo is meer dan 30 jaar onze molenaar) en voor hun inspanningen voor behoud van een goede molenbiotoop te midden van de oprukkende verstedelijking van Amsterdam-Noord.

Molenprijs 'Schatbewaarder van de Molen' linksvoor Herman van Dam, daarnaast Harm-Ydo Hilberdink

Maria Callas centraal in KrijtmolenConcert op 10 oktober

Net voor de volgende lockdown, op 10 oktober 2021, zat de molenzaal vol met publiek dat genoot van een bijzondere muzikale middag. Mylou Mazali van Opera per Tuti nam de zaal mee in een 'muzikale lezing' over het leven van Maria Callas. Natuurlijk zong Mylou de aria's die Callas zo beroemd maakten zelf tussen de mooie verhalen door.

Succesvolle club-sponsoractie via PLUS supermarkt. Natuurlijk zijn we, ook na de restauratie, doorgegaan met fondsenwerving voor de instandhouding van de molen.

In het najaar van 2021 heeft de Krijtmolen meegedaan aan de sponsoractie van de PLUS supermarkten. Eind november mocht Rietje, samen met de molenaar, een cheque ter waarde van € 1449,- ophalen bij supermarkt Plus Slooten bij winkelcentrum 'in de Banne'.

Dank aan iedereen die zijn loten aan de molen gegeven heeft. Speciaal willen we Dhr. en Mvr. Nobel uit de Banne 2 extra bedanken voor hun inzet om alle burens en vrienden te motiveren hun loten aan de Krijtmolen te geven.

Plannen voor de toekomst: vernieuwing van de Molenzaal en schelpen malen

Ook in ander opzicht hebben we in de periode 2020/2021 niet stil gezeten. Met de restauratie van het riet en het houtwerk bereikten we langzaam de bodem van onze geldkist. De Plusmarkt-sponsoractie is natuurlijk een fijne steun in de rug, maar we hebben behoefte aan meer structurele inkomsten.

Daarom hebben we nieuwe mogelijkheden verkend voor het vergroten van het gebruik van de molenzaal, en verkennen we de mogelijkheid om door het malen van schelpen wat meer inkomsten te genereren.

Voor de vernieuwing van de Molenzaal hebben we de steun gekregen van studenten en docenten het Hout- en Meubileringscollege. In het najaar van 2021 heeft het HMC een goed advies heeft gegeven over verbetering van de inrichting van de Molenzaal en de entree. Op basis daarvan zijn we bezig een plan uit te werken om via een sponsorplan de verschillende nieuwe bouwelementen stapsgewijs te realiseren.

En die schelpen? Daar komen we vast later nog op terug. Maar om een tipje van de sluier op te lichten: we zijn benaderd door een bedrijf dat met vergruisde schelpen een soort pasta maakt waarmee rond de basis van windturbines op de Noordzee nieuwe oesterbanken gevormd kunnen worden. We hebben al verschillende zakken schelpen verwerkt en onderzoeken of het mogelijk is om op onze milieuvriendelijke manier daaraan in de toekomst een (kleine) bijdrage te leveren.

Molenaar Harm-Ydo Hilberdink bij de zeef van het 'doodsbed'